

POWSTANIE STYCZNIOWE BYŁO NIE TYLKO NAJDŁUŻEJ TRWAJĄCYM ZE WSZYSTKICH POLSKICH ZRYWÓW, ALE I ZAANGAŻOWAŁO NAJWIĘKSZĄ LICZBĘ UCZESTNIKÓW NA NAJROZLEGLEJSZYM TERENIE. BITWY TOCZONO NA OBSZARZE DAWNYCH WOJEWÓDZTW CAŁEJ PRZEDROZBIOROWEJ RZECZPOSPOLITEJ, A WIĘC NA ZIEMIACH WSPÓŁCZESNEJ POLSKI, UKRAINY, BIAŁORUSI I LITWY. POWSTAŃCAMI BYLI ZAŚ NIE TYLKO POLACY, ALE I UKRAIŃCY, BIAŁORUSINI I LITWINI. NIE BEZ POWODU TRÓJDZIELNY HERB POWSTAŃCZY PRZEDSTAWIAŁ POLSKIEGO ORŁA, LITEWSKĄ POGOŃ I UKRAIŃSKIEGO MICHAŁA ARCHANIOŁA.

6 500 000 - orientacyjna liczba mieszkańców Królestwa Polskiego i Ziem Zabrzanych objętych powstaniem

200 000

zaangażowanych w walkę powstańców

Średnio 1 na 30 mieszkańców wziął udział w powstaniu

STRATY LUDZKIE

15 000
polegli

ok. 1000
straceni

KILKA TYSIĘCY
zamordowani

35 000
zesłani

20 000
zmarli na zesłaniu

10 000
emigrowali

STRATY MATERIALNE:

skonfiskowano **1600** szlacheckich majątków

Straty Rosjan: **ok. 10 000**

Straty Rosjan wyniosły według oficjalnych rosyjskich danych **3 343** żołnierzy, w tym **2 169** zostało rannych.

Polskie dane dotyczące strat wśród Rosjan są bardzo rozbieżne: **od 7 tys. aż do 20 tys.**

WETERANI POWSTANIA W II RZECZPOSPOLITEJ

- Otrzymywali **stopnie oficerskie Wojska Polskiego**
- Przysługiwała im stała, **miesięczna pensja**
- Zyskali prawo do noszenia specjalnie **zaprojektowanych dla nich mundurów**
- Byli honorowani podczas uroczystości państwowych
- Zrzeszali się w **organizacje i koła**
- Byli powszechnie szanowani w społeczeństwie

Liczba żyjących powstańców w latach:

1918 - ok. **4500**

1923 - ok. **2000**

1932 - ok. **400**

1939 - **53**

Ostatni powstaniec zmarł w 1946 roku w wieku 100 lat - był to **Feliks Bartczuk**.

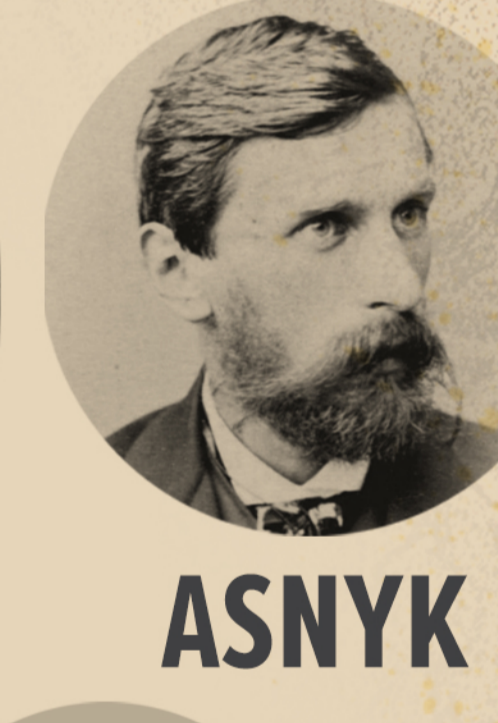
Powstanie styczniowe inspirowało polskich artystów - pisarzy, poetów, malarzy, kompozytorów, reżyserów. Wiele dzieł poświęconych walkom z lat 1863-1864 weszło do kanonu kultury polskiej.

GROTTGER

MATEJKO

ASNYK

UJEJSKI

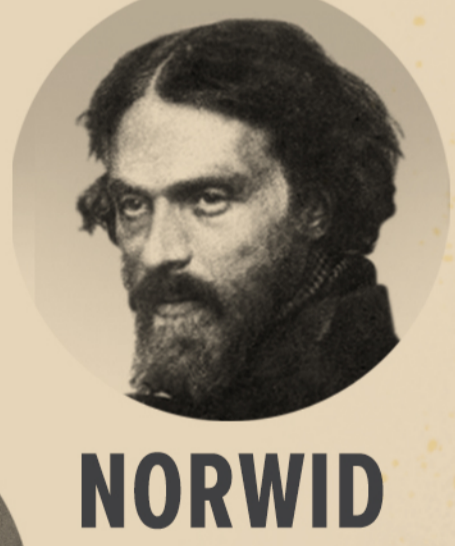
MACHULSKI

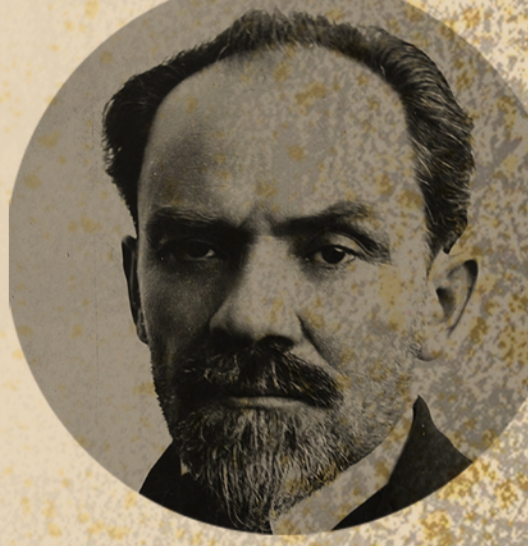
GIERYŃSKI

ANCZYK

NORWID

ŻEROMSKI

DĄBROWSKA

REMBEK

POL

ORZESKOWA

1887 - założono pierwsze towarzystwo weteranów powstania styczniowego we Lwowie

1919 - weteranom powstania przyznano prawo noszenia specjalnych mundurów w dni świąteczne

2019 - w Wilnie z udziałem głów państw zorganizowano uroczysty pogrzeb Konstantego Kalinowskiego i Zygmunta Sierakowskiego

1893 - utworzono krakowskie Przystulisko Uczestników Powstania Styczniowego

2013 - w Polsce i na Litwie uroczysto obchodzono Rok Powstania Styczniowego z okazji 150. rocznicy

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „DLA NIEPODLEGŁOŚCI - kontynuacja” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Opracowanie: Łukasz Wróna, Tomasz K. Żurawski
Grafika: Monika Sochacka